

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОТЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

PIK X. 4. 112 (1165).

СУБОТА, 22. ВЕРЕСНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, SEPTEMBER 22nd, 1928. No. 112 (1165). VOL. X.

Арешт двох українських робітниць у Вінніпегу

Робітниця протестувала проти нерівного трактування в урядовій бюри праці. — Поліційний суддя заявив, що робітниця мала причину до зажалення, однак признав її винною за "нарушення спокою". — Робітниця звільнено з пересторогою, щоб у майбутньому "заховувалися спокійно".

Найнижче платені робітниця й робітниця чужинського походження, які виконують найгірші і найтяжчі роботи, не є однаково трактовані з іншими робітницями й робітницями навіть в урядових бюрах праці. Це найкраще показалося в середу минулого тижня, коли в бюри праці у Вінніпегу арештовано дві українські робітниця за те, що вони домагалися праці. Арештовані були Анна Ліс і Марія Барчук. Перша з них має вже 56 років. Помимо такого старого віку вона примушена шукати за роботою і працювати, бо мусить утримувати крім себе, спаралізованого чоловіка й молодшу дівчину. Друга робітниця, що була арештована, має хороше чоловіка і шестеро малих дітей. Можна уявити собі, в яких "гараздах" живуть ці дві нещасливі родини, які, розуміється, не є одинокими у Вінніпегу.

Про арештування українських робітниць повідомлено тов. В. Н. Колісник, комуністичного члена міської ради, який негайно вдав на поліційну стацію і добився звільнення арештованих без зложення запоруки. Тов. Колісник предложив справу арештування центральному міському комітету Канадської Робітничої Оборонної Ліги і цей поручив йому, наняти адвоката для оборони українських робітниць, що тов. Колісник і зробив, наніваю адвоката Ралфа Мейбенка.

В минулий четвер, дня 20-го вересня, відбулася в поліційній суді розправа проти арештованих робітниць. На розправі виявилось, що в урядовій бюри праці є дискримінація супроти деяких українських робітниць. Одним робітницям дають сталі роботи, іншим не дають. До цих останніх належали арештовані.

СТРАЙК В АРГЕНТИНІ ПОШИРИТЬСЯ НА БУЕНОС АЙРЕС.

РОСАРИО, Аргентина, 16. вересня. — Після місяців боротьби місцеві страйкуючі робітниця відмовляються повернутися до праці і страйк загрожують приборати загальні розміри через поширення на Буенос Айрес, столицю і найбільший порт в Аргентині.

Помимо приказу міської влади, щоб компанії відновили телефонічну і трамваєву обслугову, вони дотепер не змогли дати обслугову при допомозі спеціального комітету успішному опору страйковим пікетам.

Міські робітниця, які домагаються більшої платні, також грозять причудитися до страйку помимо оповіщення міського уряду, що вони негайно будуть відправлені й заступлені страйколомом, якщо будуть обстоювати при своїх домаганнях. Порт в Росаріо далі є спаралізований і тисячі тон збіжжя чекають висилки.

штовані. Вони рішучо запротестували проти такого несправедливого трактування й урядники біра заклали поліцію, яка вивела їх з офісу. Робітниця хотіли пояснити, як малася справа й чому вони протестували, але поліція не слухала цього й казала їм забратися. Коли робітниця далі стояла перед бюром, поліція арештувала їх за "нарушення спокою".

Поліційний суддя МекДоуналд, перед яким велася розправа, по вислуханні зізнання признав, що робітниця мала причину до зажалення, але риночасно заявив, що вони не повинні були "робити заколоту". За це він признав їх винними, однак випустив на волю з пересторогою, щоб вони в майбутньому "заховувалися спокійно".

Розуміється, від поліційного судді не можна більше сподіватися. Однак знаменним фактом є, що навіть суддя мусів признавати, що арештовані робітниця мали причину до зажалення і тимсамим їх заклиди були слухані.

Підчас розправи заступник прокуратора старався недопустити до зізнання, які викривали нездорові відносини в бюри праці, однак на домагання оборони суддя дозволив на ці зізнання.

Характеристичним явищем є те, що на розправі не було репортерів і денна капіталістична преса замовчала про цілу справу. Викривати нездорові відносини в урядових установах і стати в обороні чужинських робітниць — на це капіталістична преса несподівана. Вона є на те, щоб нападати на робітниця, а з окрема на чужинських, а не боронити їх. Вона є на службі капіталізму і вірно виконує його волю.

ЧОТИРИ ДЕЛЕГАТИ ПОКИНУЛИ КОНВЕНЦІЮ.

НЬО ЙОРК, 14. вересня. — Чотири делегати на конвенцію юній Юнайтед Текстайл Воркерс, що відбувається тепер в Нью Йорку, покинули конвенцію на знак протесту проти виключення двох поступових делегатів і через незгоду з реакційною політикою юнійних урядників. У виданій заяві поступові делегати закликають текстильників вступати в ряди справжньої робітничої юнії текстильників, яку має зорганізувати конвенція, що відбувається в Нью Йорку 21. і 22. вересня.

АРЕШТОВАНО РЕДАКТОРА "РОТЕ ФАНЕ".

ВІДЕНЬ, 15. вересня. — Влада сконфіскувала орган австрійської комуністичної партії "Роте Фане" за поміщення партійної відозви, що закликала робітництво до виступу проти фашистів, які збираються влаштувати 11. жовтня похід на Відень. Головного редактора Ірвіна Цукера арештовано "за державну зраду".

Навіть частина буржуазної преси заявляє, що арешт цей означає явну піддержку фашистів австрійським урядом.

ФІРМА КРУПА ПІДПИСАЛА УГОДУ З С.Р.С.Р.

МОСКВА, 14. вересня. — Німецька фірма Крупа підписала нову угоду з радянським урядом про продовження Маніхських агрикультурної концесії в північній Кавказі.

В раді директорів будуть мати рівне представництво фірма Крупа і радянський уряд. Буде сформована нова компанія. Фірма Крупа має доставити устаткування і побудувати будівлю коштом 3 мільонів марок, а радянський уряд вложити в підприємство 1 1/2 мільона золотих рублів готівкою.

СВЯТКУЮТЬ 100 РОКОВИНИ ЛЬВА ТОЛСТОГО.

МОСКВА, 14. вересня. — В селі Ясна Поляна, де жив і написав найбільше своїх творів Лев Толстой, якого стоті роковини народження тепер святкують, відбулося відкриття школи ім. Толстого при участі представників радянського уряду і чужоземних гостей.

Народний комісар освіти А. Луначарський відкрив пам'ятник письменника і виголосив промову про його життя і працю. Пізніше гості відвідали толстовський музей і могилу письменника.

ПОЛЬЩА І ЛИТВА ВІДНОВЛЯТЬ ПЕРЕГОВОРИ.

ЖЕНЕВА, 11. вересня. — Рада Ліг Націй загрозила Польщі і Литві "інтервенцією", якщо вони не замирияться, і внаслідок того представники обох держав згодилися відновити 30. листопада переговори в Кенігсбергу і будуть робувати полагодилий спір із міста Вильні.

Литовський прем'єр Вальдемарас був за тим, щоб скласти міжнародно конференцію в цій справі з участю Радянського Союзу, але дипломати на це не згодилися.

ДЕЯКІ ЗМІНИ В КОНЦЕСІЙНІЙ ПОЛІТИЦІ.

МОСКВА, 15. вересня. — Радянський уряд оповістив деякі зміни в своїй дотеперішній концесійній політиці. Від тепер будуть ширше відкриті двері чужоземним концесіонерам і будуть зроблені деякі полегшення щодо довозу будівельного матеріалу за кордону, якщо брак такого покажеться в Радянським Союзі.

ФРАНЦІЯ ОРГАНІЗУЄ БІЛЬШЕ ПОЛІЦІ.

В проєкті витрат на майбутній рік французький уряд передбачає організувати додаткові частини поліції, бо зараз ще замало поліців і на думку уряду, викликати замість поліції військо — не годиться. Проєкт бюджету передбачає збільшення на один мільярд видатків морського та військового міністерства.

У ШВЕЦІЇ ВИБРАНО 6 КОМУНІСТІВ.

ШТОКГОЛЬМ, Швеція, 18. вересня. — Неповний вислід виборів показує, що комуністи вибрали 6 послів до парламенту, а соціал-демократи втратили 13 місць.

Вислід з 212 виборчих округів на всіх 230 є такий: 67 консервативів, 25 селянської партії, 3 лібералів, 84 соціал-демократів, 6 комуністів. Консервативна партія здобула 8 мандатів, а селянська партія 3.

В місті Штокгольмі відбудуться вибори в п'ятихню. Вони вибирає 18 послів.

ЗАСУД РЕДАКТОРА НА 6 РОКІВ ВІЗНИЦІ.

ВІДЕНЬ, 29. серпня. — З Софії повідомляють, що там сконфіскувано число незалежної робітничої газети "Новини", де надруковано доповідь Бухарина на конгресі Комуністичного Інтернаціоналу про програму Комінтерну. Про редактора розпочато судову розправу на підставі закону про охорону держави.

ВІДЕНЬ, 30. серпня. — Повідомлення з Софії кажуть, що редактора робітничої газети "Новини" Драганова засуджено на 6 літ в'язниці за "пропаганду класової ненависті".

МАНЕВРИ ВОЄННИХ АЕРОПЛАНІВ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 15. вересня. — Чотирьох воєнних аеропланів і 2,000 членів французького авіаційного корпусу бере участь у військових маневрах над Парижем. Летуні поділені на "ворогів" і своїх. На разі не зайшло ще нічого цікавого. Тільки "вороги" налетіли несподівано на штаб, як-ві студіював військові карти, і "вистріляли" його до ноги з машинних криків. Та на щастя, це тільки маневри і "трагедія" обішлася без проливу крові. Населення має трохи клопоту з маневрами, але має і безплатну "забаву", бо ціле небо вночі освічене ріжкими світлами, а бомби виглядають як феєрверки на фестивалі.

ПРОДОВЖЕННЯ КАБІНЕТНОЇ КРИЗИ В БОЛГАРІЇ.

СОФІЯ, Болгарія, 14. вересня. — Кабінетна криза триває далі з виглядами на розв'язання її в "недалекім майбутнім". Сформований минулої неділі кабінет показався небажаним для партійної більшості і мусів уступити. Зараз доручено Ляпчеву скласти коаліційний кабінет і він приступив вже до підбору нових міністрів.

СВАВОЛІ ДВІРНИКІВ НА БУКОВИНІ.

У північній Буковині з часу, як її окупували Румуни, панує вимковий стан. Щоб перейти до іншого села, селяни мусять мати ріжні документи — пропуска, між іншим і посвідчення "про моральність". Щоб дошукатися селянам і робітникам, двірники навмисно пишуть у "посвідченнях про моральність", що ці люди причетні до політики. Цього дошукати, щоб кожний жандарм, якому доводиться показувати документи, міг знущатися над селянином і навіть завертати його до дому.

"Форвертс" оголошує цілий ряд таких випадків середньовічних способів насильства.

ПІДСУДНИКИ ЗМІНЯТЬ КОНСТИТУЦІЮ ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, 16-го вересня. — Урядова партія одинки, що є трубою маршала Пілсудського, підготовляє цілий ряд ріжних проєктів, які цілковито змінять вигляд польської конституції. В першу чергу піднесуть вагу сенату. Буде він складатися з представників промислу, хліборобів, міських установ і т. п. Половину членів буде іменувати президент. Заразом збільшиться влада президента, а речинь його урядування буде продовжений. Президентом будуть вибирати на 10 років.

ДОСІ ВИСЛАНО БІЛЬШЕ ЯК 1,200 РОБІТНИКІВ.

Довідемося з певного жерела, що імміграційна влада депортувала досі з Вінніпегу 1,200 британських майнерів, що були спроваджені до Канади на жнива. Точного числа депортованих не можна дізнатися, бо влада тримає все в тайні.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ВОЄННОЇ НЕБЕЗПЕКИ.

В Габлоні, в центрі виробу річей з шліфованого скла в Чехії, відбулося в неділю 19. серпня свято пролетарських організацій фізкультури, проведене як червоний день огляду пролетарських сил та протесту проти реакції та воєнної небезпеки. В місті, що нараховує коло 30 тисяч населення, в похід брало участь 10 тисяч осіб. Демонстрація з 80 прапорами та з музикою проходила під гаслами: "Проти переслідування революційного робітничого руху", "Проти наступу на права страйків", "Проти закриття "Руде Право", "За збільшення заробітної плати". Після демонстрації на стадіоні в присутності 15 тисяч глядачів відбулися вправи гімнастичних гуртків, велосипедистів та піонерів.

В БОЛГАРІЇ УТВОРЕНО НОВИЙ КАБІНЕТ.

СОФІЯ, Болгарія, 13. вересня. — Прем'єр Ляпчев склав новий кабінет, до якого входять всі члені старого уряду, за винятком міністра заливних. Криза кабінету повстала з обвинувачень, що деякі міністри були замішані в недавній македонській непорозуміння й убивства.

ЗАКОН ПРО ЗАБОРОНУ МОРСЬКИХ ЗБРОЄНЬ.

Комуністична частина німецького райстагу розіслала організаціям, що бажають взяти участь в боротьбі проти збудування панцирників, проєкт закону про заборону будувати панцирники та крейсери. Основна вимога цього закону така: "Будувати хоч би які панцирники та крейсери — забороняється".

Для того, щоб комуністичний проєкт про заборону будувати військові кораблі був поставлений на всенародне голосування, вимогу компартії повинна підтримати десята частина всіх громадян, що мають право голосу, тоб-то приблизно 3 мільйони осіб.

БУДУЮТЬ ПІДВОДНІ ЧОВНИ.

Морське міністерство Злучених Держав в програмі нового військового морського кораблебудування прохає дозволу збудувати 35 ескадрових підводних човнів, тоб-то таких, що могли-б іти разом із головними військово-морськими силами в океані або в морі.

ТОВ. КОЛІСНИК ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ВИПЛАТИ 250 ДОЛАРИВ ДЛЯ БУРЖУАЗНОГО КЛЮБУ.

Всі аддермени Незалежної Партії Праці голосували з буржуазними радними за виплатою грошей на дім відпочинку для туристів в Емерсоні, збудований Лайонс-клубом. — Комуністичний аддермен закликає мейором МекЛіном, що він односторонньо "розслідував" положення британських робітників, що прибули до Канади на жнива.

На останнім засіданні міської ради у Вінніпегу, що відбулася в минулий понеділок, комуністичний аддермен В. Н. Колісник рішучо запротестував проти виплачення містом \$250 на дім відпочинку для туристів в Емерсоні, який збудував буржуазний Лайонс клуб у Вінніпегу.

Тов. Колісник заявив, що гроші можуть бути зужиті на корисні цілі. Туристи, що мають звідки їхати до чині Злучених Держав, можуть самі покривати свої кошти. Лайонс клуб, коли хоче кредиту за збудування дому відпочинку, може сам покрити всі кошти будови.

Колі прийшло до голосування над виплаченням \$250 для Лайонс клубу, одинокий т. Колісник голосував проти. Всі аддермени Незалежної Партії Праці голосували разом з буржуазними радними за виплаченням грошей.

Тов. Колісник був також одиноким аддерменом, що протестував проти цієї виплати на засіданні фінансового комітету. На запитання буржуазного

ЕСПАНСЬКІ РОБІТНИКИ ОДОБРИЛИ БОРОТЬБУ ГЕН. САНДИНА.

ПАРИЖ, 16. вересня. — На конвенції Еспанської Федерації Праці, що відбулася в Мадриді минулого тижня, 500 зібраних делегатів односторонньо прийняли резолюцію, в якій одобрив героїську боротьбу генерала Сандіна і його армії за незалежність Нікарагви. Конвенція відбулася помимо арештування деяких делегатів під час облав поліції, які попередили п'яту річницю диктатури Ермо де Рівера.

Резолюція складає признання нікарагванській революційній армії за її боротьбу "проти угнітателів їх країни". Було це перше зібрання Фе-

дератії Праці протягом п'ятих років, від коли де Рівера є при владі. Відомим фактом є, що делегати на конвенцію були арештовані, хоч диктатор заявив минулого тижня, що число й характер арештувань не є вповні відомі.

НОВА МАЙНЕРСЬКА ЮНІЯ ОТРИМАЛА ПРИВІТИ ВІД ЮНІЇ ЄВРОПИ.

ПІТСБУРГ, Па., 13. вересня. — Краєва Майнерська Юнія одержала привітні телеграми від майнерських юній Бельгії, Австрії і Франції, в яких висловлюється переконання, що нова майнерська юнія матиме велике значення для американського та європейського робітництва. Урядники старої майнерської юнії мало цікавилися робітничими юніями Європи й тому європейській юнії сподіються, що тепер положення зміниться.

Майнерська юнія Франції заявляє, що "з великим зацікавленням стежить за еволюцією майнерського руху в Злучених Державах, який стає на боевий шлях".

Каблеграми від інших європейських робітничих організацій були також в подібнім дусі.

БУДУТЬ "РОЗСЛІДЖУВАТИ" РОЗБИТТЯ "ІТАЛІЇ".

РИМ, 15. вересня. — Муссоліні назначив слідчу комісію з трох генералів і двох адміралів, яка має розслідувати причини розбиття "Італії" і зібрати весь матеріал, що відноситься до виправи до північного бігуна, а також те, що сталося по катастрофі. Головою комітету є адмірал сенатор Умберто Кані. В першу чергу комісія буде розбирати звіти Нобіле й інших членів експедиції.